

Hoe zien scheidingen er vandaag de dag uit?

Rapport

Sabine Hooijmans

Jelle Fastenau

244408080

07-08-2020

Contents

1	Verloop van de scheiding	5
2	Financiële afhandeling	11
3	Co-ouderschap	16
4	Online scheiden	21
5	Algemene opvattingen over scheiden	23
6	Achtergrondinformatie	26

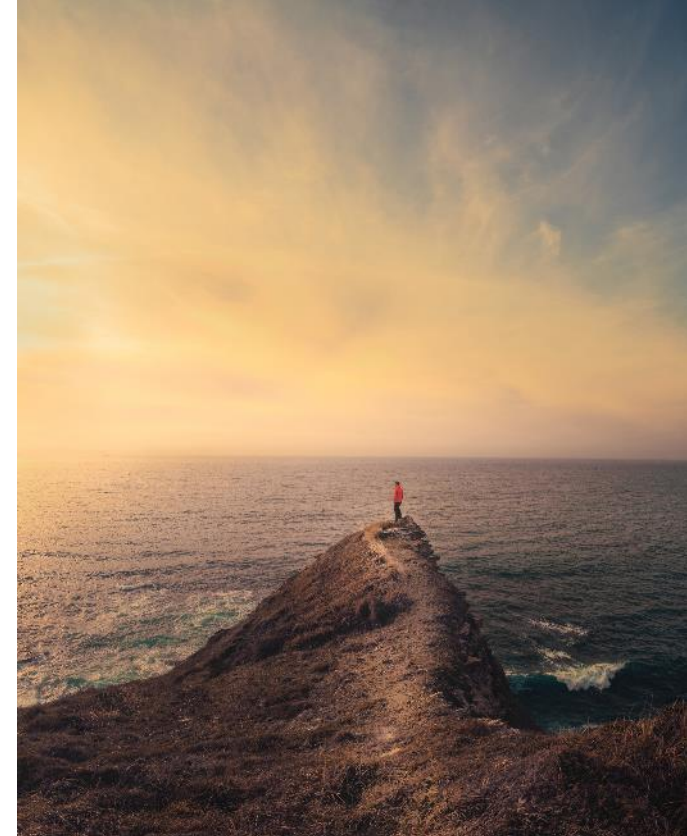
Inleiding

De vereniging van Familie- en erfrecht Advocaten Scheidingsmediatoren (de vFAS) is de grootste specialisatievereniging van familierechtadvocaten. Zij hebben de Dag van de Scheiding in het leven geroepen waarop aandacht wordt gevraagd voor de persoonlijke en maatschappelijke impact die een scheiding heeft en voor het belang van het inzetten van specialisten bij de afwikkeling hiervan.

In september 2020 vindt voor de 10de keer de Dag van de Scheiding plaats. Voor dit jubileum wil de vFAS terugblikken en vooruitkijken. Welke veranderingen hebben er plaatsgevonden omtrent scheidingen en hoe ziet de toekomst eruit?

Om inzicht te krijgen in de scheidingen die vandaag de dag plaatsvinden, heeft Kantar een onderzoek uitgevoerd onder ruim 500 personen die in de afgelopen 2 jaar zijn gescheiden of hun relatie hebben verbroken. Hoe verliep de scheiding, welke hulp heeft men ingeschakeld, waar liep men tegenaan en wat zou men anders hebben gedaan? Deze en andere vragen worden in dit rapport beantwoord.

In het onderzoek zijn personen vanaf 18 jaar ondervraagd die de afgelopen 2 jaar (2018-2020) zijn gescheiden. Het gaat hier om scheiden in de breedste zin van het woord; het verbreken van een huwelijk, geregistreerd partnerschap, samenlevingsovereenkomst of het verbreken van een relatie waarbij geen sprake was van een (samenlevings-)overeenkomst.

Samenvatting

Het verloop van de scheiding

- Het uit elkaar gegroeid zijn, levensstijlen die niet meer aansluiten en het verdwijnen van verliefdheid zijn de meest genoemde redenen om te scheiden.
- In ruim driekwart van de gevallen wordt de scheiding zonder al te grote conflicten afgehandeld. Bij kortere relaties (< 5 jaar) en wanneer er kinderen in het spel zijn komen vaker conflicten en heftige emoties voor.
- Zeven op de tien hebben hulp van een externe partij ingeschakeld bij hun scheiding. Daarbij wordt het vaakst beroep gedaan op (advocaat-) mediators (41%) en advocaten (20%).
- Over het geheel gezien is huisvesting de grootste zorg bij de scheiding (40%). Deze zorg blijkt iets groter te zijn onder vrouwen dan mannen. evenals de vraag of men na de scheiding nog rond kan komen. Gescheiden ouders maken zich in de eerste plaats vooral zorgen over de emotionele gevolgen voor hun kinderen.
- De helft (50%) van de ex-partners geeft aan hun scheiding precies hetzelfde te regelen als zij het opnieuw konden doen.

Financiële afhandeling

- Op financieel gebied kijkt ongeveer de helft positief terug op de afhandeling van hun scheiding.
- Ruim een derde is het eens met de nieuwe maximumduur voor partneralimentatie van maximaal 5 jaar en ruim de helft is voorstander van een maximumbedrag.

Zorgregeling en co-ouderschap

- Eén op de drie ex-partners kiezen voor co-ouderschap. In 39% van de gevallen draagt een ouder de voornaamste zorg over de kinderen, en is met de andere ouder een beperkte omgangsregeling.
- Hoewel de meerderheid van ex-partners het eens is dat co-ouderschap veel vergt van zowel de ouders als de kinderen, denkt ongeveer de helft dat dit na een scheiding met kinderen het uitgangspunt zou moeten zijn.

Algemene opvattingen

- Nagenoeg drie op de tien ex-partners zou de scheiding niet online afhandelen.
- Bijna de helft denkt dat een scheiding beter afgehandeld kan worden met de hulp van een specialist.
- Een kwart is van mening dat Nederlanders te gemakkelijk de beslissing nemen om te trouwen en vier op de tien vinden dat Nederlanders te makkelijk beslissen om te scheiden.
- Ongeveer de helft vindt dat er automatisch op huwelijkse voorwaarden getrouwd zou moeten worden in plaats van gemeenschap van goederen.

1

Verloop van de scheiding

Uit elkaar groeien, niet aansluitende levensstijlen en verdwijnen van verliefdheid zijn de meest voorkomende redenen om te gaan scheiden

Redenen van scheiding

Leeftijd

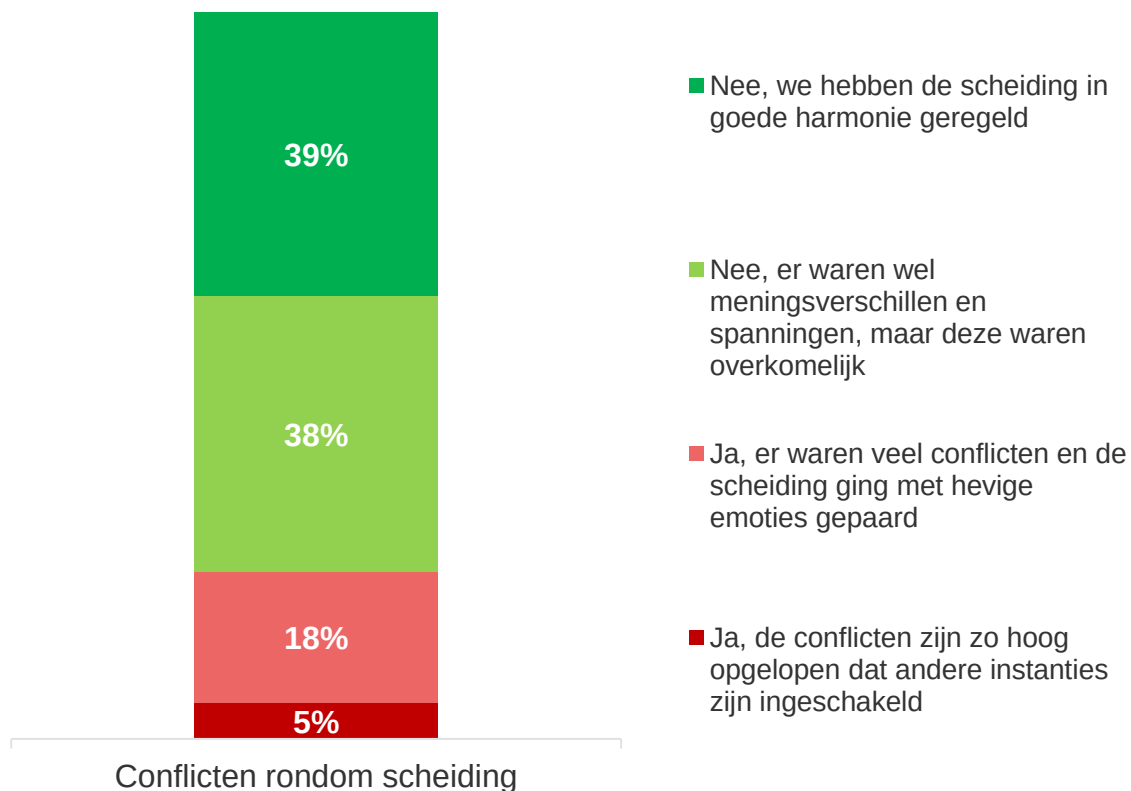
Jongeren (18-35 jaar) gaan vaker uit elkaar omdat zij te weinig tijd voor elkaar hebben (14%) dan ouderen (55-plussers, 5%). Ook zijn vreemdgaan (24%) en ruzies (20%) een vaker voorkomend probleem dan onder de oudste doelgroep (5%).

Duur relatie

Bij relaties die langer dan 5 jaar duren is het missen van lichamelijke intimiteit vaker een reden van de scheiding (gem. 23% t.o.v. 11%). Het uit elkaar gegroeid zijn wordt vaker als reden genoemd wanneer de relatie langer dan 11 jaar duurde (54%) dan bij een relatie van korter dan 5 jaar (26%).

Over het algemeen komen ex-partners er redelijk goed met elkaar uit: ruim driekwart van de scheidingen wordt zonder al te grote conflicten afgehandeld

Conflicten rondom het regelen van de scheiding

Leeftijd

55-plussers weten hun scheiding vaker in goede harmonie te regelen dan de generaties daaronder (54% vs. gem. 35%).

Aanwezigheid van kinderen

Wanneer er kinderen in het spel zijn, gaat de scheiding vaker gepaard met (zeer) hevige emoties (28% vs. 18%), en worden vaker instanties ingeschakeld (8% vs. 1%).

Duur van relatie

Met name kortstondige relaties (0-5 jaar) ervaren vaker heftige emoties dan relaties van langer dan 5 jaar (33% vs. gem. 20%).

Gezamenlijke beslissers

Wanneer het een gezamenlijk besluit was om uit elkaar te gaan, weten de ex-partners hun scheiding ook aanzienlijk vaker in goede harmonie te regelen (61% vs. 33%).

Mediators worden het vaakst ingeschakeld om bij te staan tijdens de scheiding, ongeveer drie op de tien ex-partners regelen hun scheiding zonder hulp van een externe partij

Wie heeft bijgestaan tijdens afhandeling scheiding?

Inschakelen van (advocaat) mediator

Mediators worden vaker ingeschakeld door 35-55-jarigen (49% vs. 26% 18-34 jaar), ouders (58% vs. 24%) en bij relaties van langer dan 10 jaar (58% vs. 22%).

Inschakelen advocaat

Advocaten worden vaker ingeschakeld door 35-plussers (22% vs. 12%), ouders (25% vs. 14%), relaties van langer dan 20 jaar (27% vs. 17%), en scheidingen waarbij een van de partners het initiatief heeft genomen (22% vs. 10%).

Geen hulp ingeschakeld

Jongeren (18-35) jaar (51% vs. 25%), ex-partners zonder thuiswonende kinderen (47% vs. 16%) en relaties van korter dan 10 jaar (49% vs. 16%) regelen hun scheiding het vaakst zonder hulp van een externe partij.

Huisvesting is de grootste zorg bij scheidingen, gevolgd door de vraag of men financieel rond kan blijven komen en wat de emotionele gevolgen voor de kinderen zijn

Wat was uw grootste zorg bij de scheiding?

Geslacht

Vrouwen maken zich voornamelijk zorgen om de huisvesting (46%), of ze financieel rond kunnen komen (36%) en de emotionele gevolgen voor de kinderen (35%). Mannen maken zich voornamelijk zorgen over de emotionele gevolgen voor de kinderen (36%), gevolgd door huisvesting (32%) en financieel rond kunnen komen (28%).

Kinderen

Personen zonder thuiswonende kinderen maken zich vaker zorgen over eenzaamheid (30%) dan ex-partners met kinderen (9%). Gescheiden ouders maken zich op hun beurt vaker zorgen of ze rond kunnen komen (38% vs. 27%). Ook maken zij zich in 63% van de gevallen zorgen over de emotionele gevolgen van de kinderen en in 28% van de gevallen zorgen over de zorgregeling.

Gezamenlijke beslissers

Ex-partners die er gezamenlijk uit zijn gekomen, maken zich minder vaak zorgen (20% vs. 11%).

De helft van de ex-partners zou niets anders gedaan willen hebben aan de scheiding, een op de vijf zou hun eigen belangen duidelijker willen hebben gemaakt

Wat zou men anders doen?

50% geeft aan alles precies hetzelfde aan te pakken als de scheiding opnieuw geregeld zou moeten worden.

Duur van scheiding

Ex-partners die langer dan 10 jaar een relatie hebben gehad geven vaker aan alles op dezelfde manier te doen (59% vs. 39%). In relaties die korter dan 10 jaar geduurd hebben geeft men vaker aan betere afspraken gemaakt te willen hebben (10% vs. 3%) en duidelijker te hebben gemaakt wat men belangrijk vindt (24% vs. 16%).

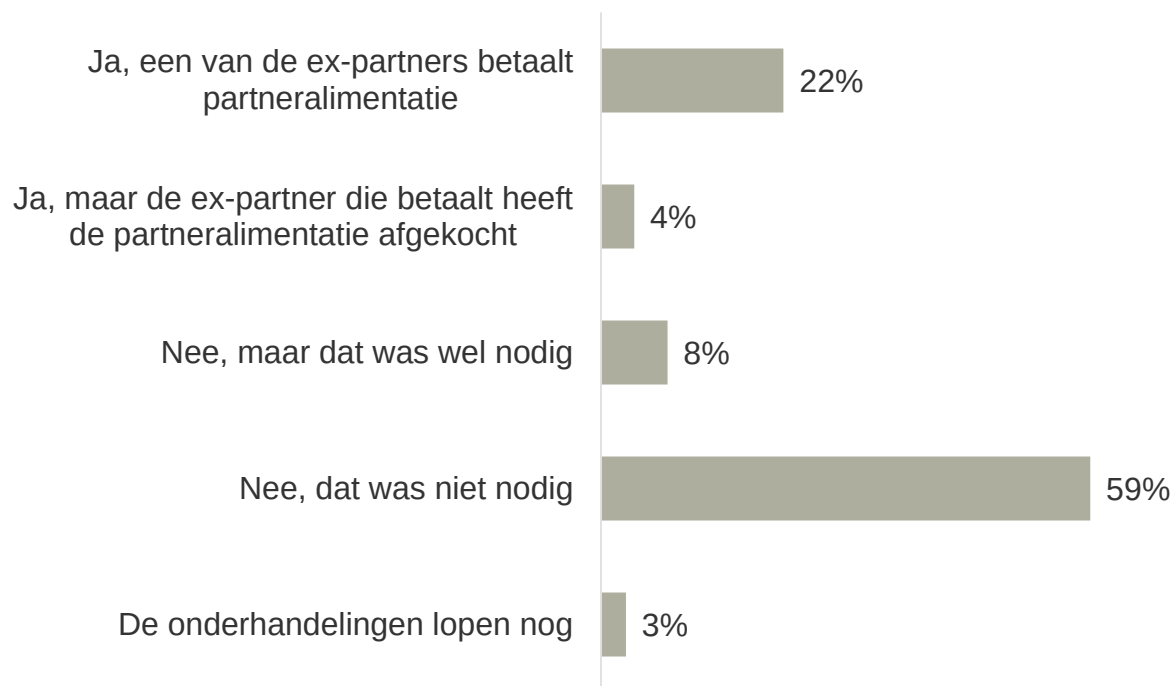

2

Financiële afhandeling

In een kwart van de gevallen wordt bij de scheiding partneralimentatie vastgesteld, voor een ruime meerderheid wordt dit echter niet nodig geacht

Is er bij uw scheiding partneralimentatie vastgesteld?

62% houdt zich aan de wettelijke termijn van 12 jaar (voor 1 januari 2020), of 5 jaar (na 1 januari 2020).

37% houdt zich aan een kortere termijn, die ofwel in onderling overleg, of door de rechter is vastgesteld.

Partneralimentatie vastgesteld

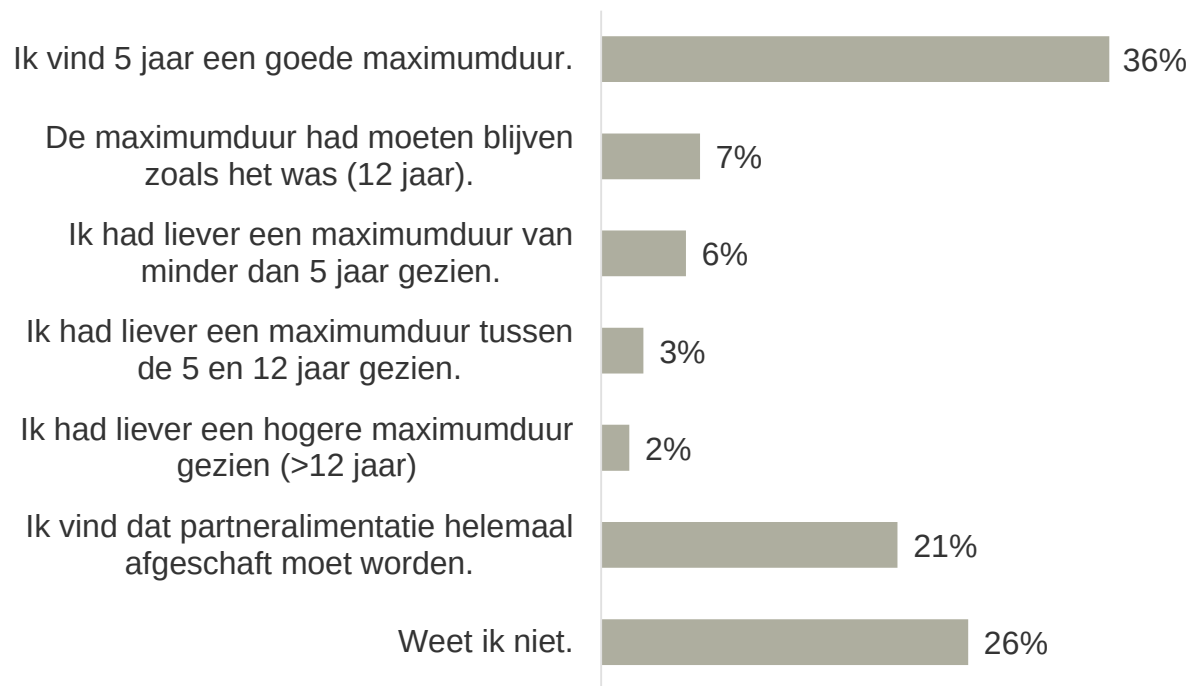
Partneralimentatie wordt vaker vastgesteld ex-partners met kinderen (31% vs. 17%).

Betalers vs. ontvangers

Partneralimentatie wordt voornamelijk betaald door mannen (69% vs. 31%). Vrouwen zijn doorgaans vaker ontvanger (88% vs. 12%).

Ruim een derde kan zich vinden in de nieuwe maximumduur voor partneralimentatie, ontvangers zien liever een langere maximumduur

Eens met terugbrengen maximumduur partneralimentatie naar 5 jaar?

Betalers vs. ontvangers

Bijna driekwart (74%) van de betalers van partneralimentatie ziet het liefst een maximumduur voor partneralimentatie van 5 jaar of minder. Onder de ontvangers ligt dit percentage op 30%.

De helft (51%) van de ontvangers vindt een maximumduur van 5 jaar te laag, en ziet deze liever hoger. Onder betalers ligt dit percentage op 11%.

De bovenstaande verschillen zijn ook (in minder extreme mate) te zien tussen mannen en vrouwen, dit valt waarschijnlijk te verklaren door de hoge samenhang tussen geslacht en betalen/ontvangen van alimentatie.

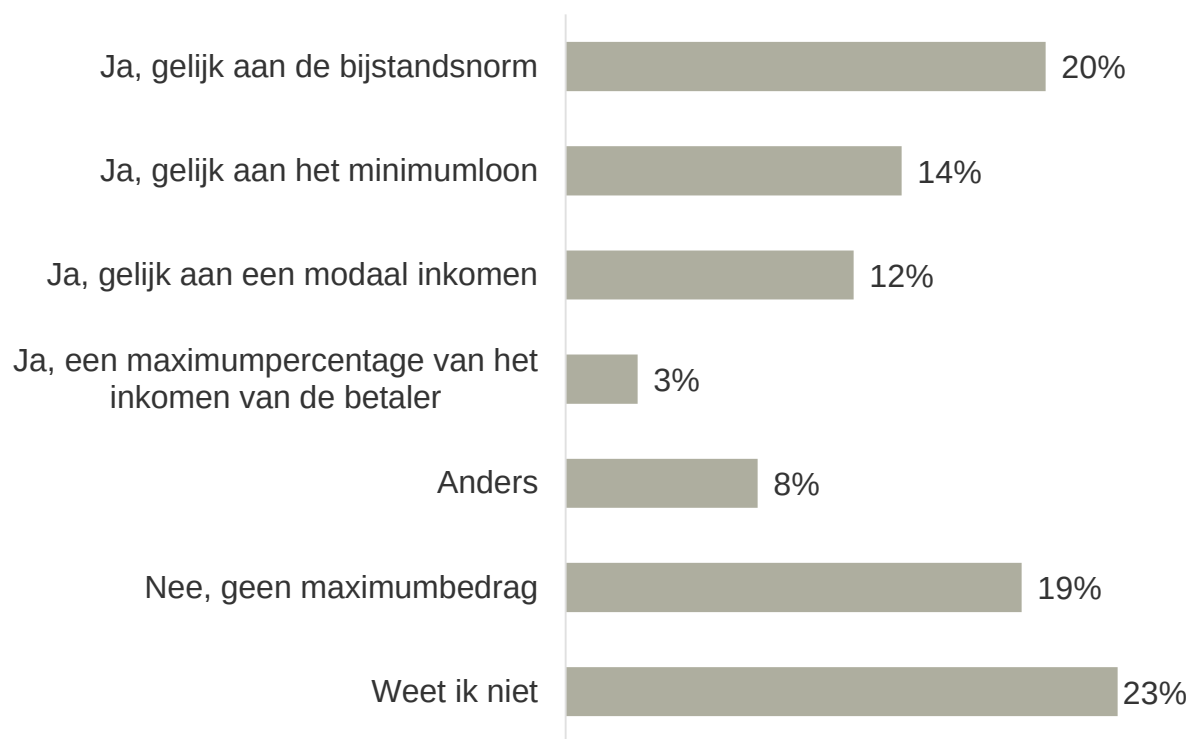
Afschaffen van partneralimentatie

Wanneer er geen partneralimentatie in het spel is, is men vaker van mening dat dit helemaal afgeschaft moet worden (23%).

Deze mening wordt ook iets vaker gedeeld door de groep zonder samenlevingsovereenkomst (28%) in vergelijking met de groep met een samenlevingsovereenkomst (14%).

De helft is van mening dat er een maximumbedrag aan partneralimentatie zou moeten zitten, betalers zijn voornamelijk voorstander van een maximumbedrag

Maximumbedrag aan partneralimentatie?

52% vindt het terecht dat de levensstandaard een rol speelt in de hoogte van de partneralimentatie. **21%** vindt dit onterecht.

Betalers vs. ontvangers

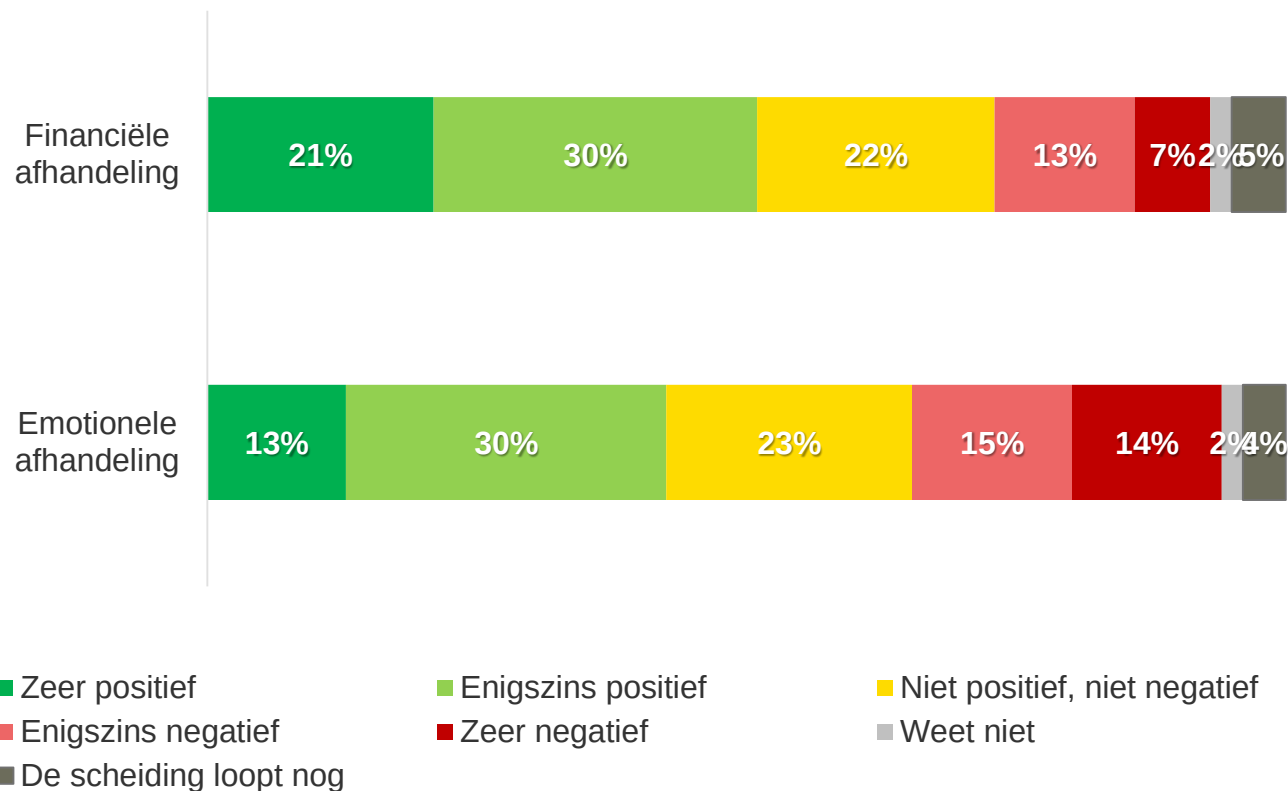
Driekwart (76%) van de betalers is voorstander van een maximumbedrag aan partneralimentatie ten opzichte van een derde van de ontvangers (34%).

Wanneer er geen partneralimentatie wordt betaald of ontvangen, geeft de helft aan dat er een maximumbedrag bepaald moet worden.

Onder de ontvangers vindt 83% het terecht dat de levensstandaard meespeelt in de hoogte van het bedrag, onder betalers is dit 53%.

Ongeveer de helft van de ex-partners kijkt tevreden terug op de financiële afhandeling van hun scheiding, over de emotionele afhandeling is men iets vaker ontevreden

Hoe kijkt men terug op de afhandeling van de scheiding?

Tevreden over financiële afhandeling: Mannen iets vaker dan vrouwen (56% versus 47%), wanneer de relatie tussen de 11 en 20 jaar duurde (60%) en/of indien het een gezamenlijk besluit was (64%).

Tevreden over emotionele afhandeling: Indien het een gezamenlijk besluit was (55%) en/of wanneer de scheiding in goede harmonie was geregeld (57%).

Gezamenlijke beslissers

Ex-partners die samen het besluit hebben genomen om te scheiden, kijken vaker positief terug op zowel de financiële (64% vs. 47%) en emotionele (55% vs. 40%) afwikkeling van de scheiding.

Partneralimentatie

Zowel ex-partners die alimentatie betalen (34%) als ex-partners die alimentatie ontvangen (30%) kijken vaker negatief terug op de financiële afhandeling van de scheiding dan ex-partners waarbij geen partneralimentatie is vastgesteld (17%).

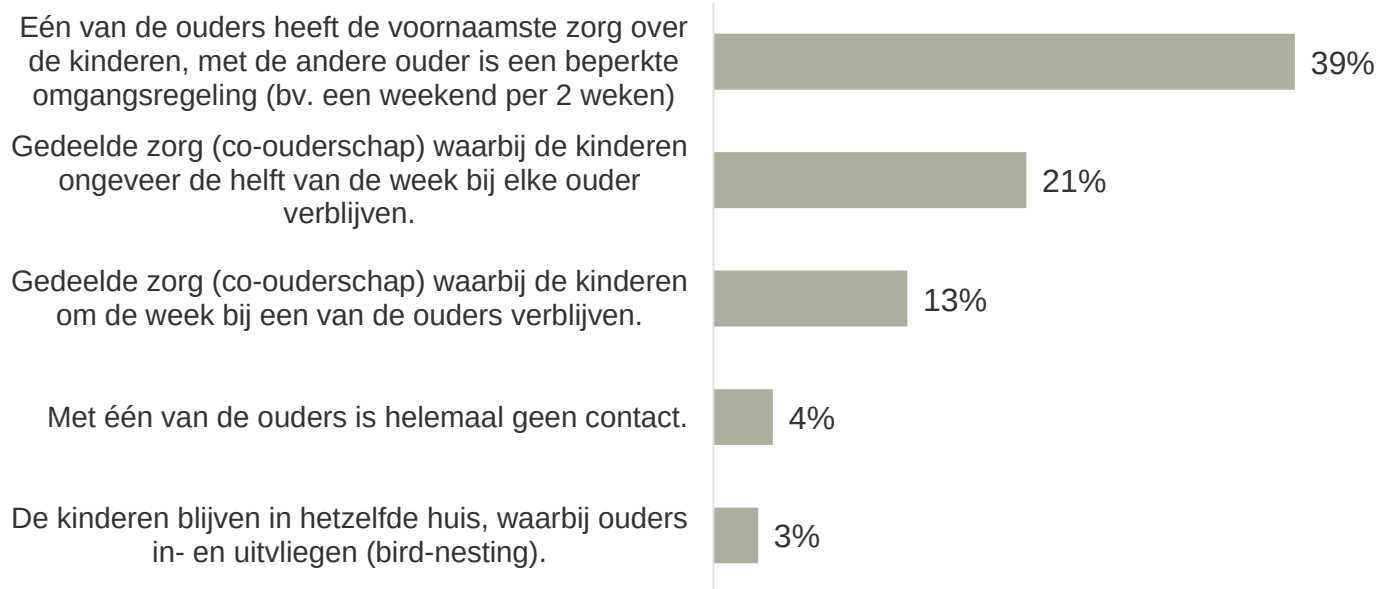
3

Co-ouderschap

Ongeveer een op de drie ex-partners kiezen voor co-ouderschap – tweederde is in de praktijk tevreden over hoe het loopt

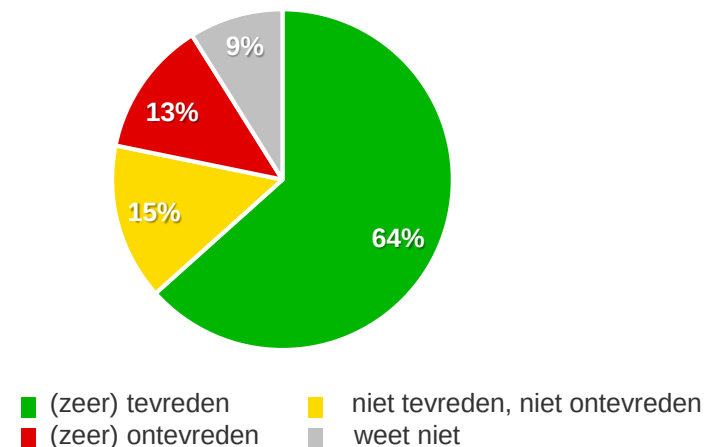
Hoe is de zorgregeling verdeeld?

13% heeft een andere zorgregeling getroffen, voornamelijk wanneer het gaat om samengestelde gezinnen (kinderen van verschillende ouders), of de kinderen meerderjarig zijn en op zichzelf wonen.

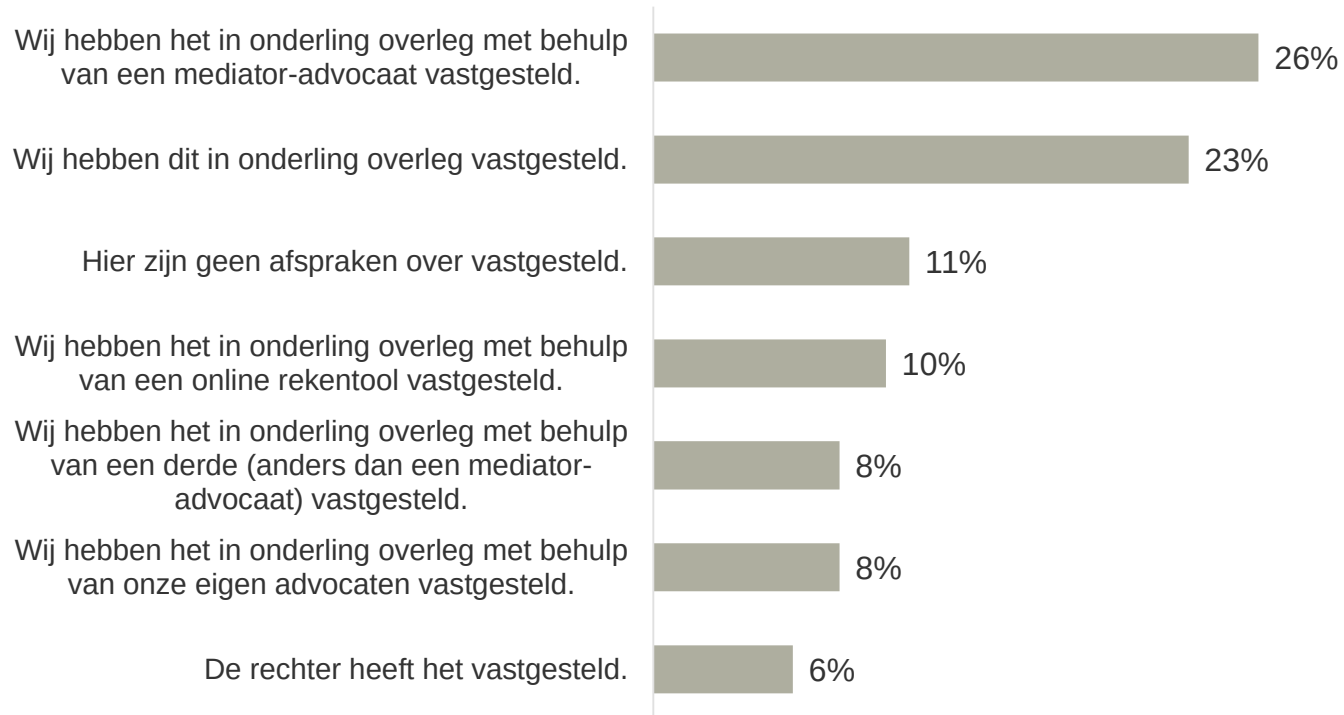
Leeftijd

Hoe jonger de ouders zijn, hoe groter de kans dat een van de ex-partners de voornaamste zorg draagt voor de kinderen. Onder 18-35-jarigen is dat 56%, 35-54-jarigen 38%, en voor 55-plussers 19%.

In de meeste gevallen worden de afspraken over kinderkosten in onderling overleg met behulp van een mediator-advocaat vastgesteld

Hoe zijn afspraken over verdeling kinderkosten vastgesteld?

Duur relatie

Ex-partners uit een korte relatie (0-5 jaar) schakelen vaker een advocaat bij het verdelen van de kosten (22% vs. 6%).

In vier op de tien gevallen betaalt een van de ouders kinderalimentatie aan de ex-partner

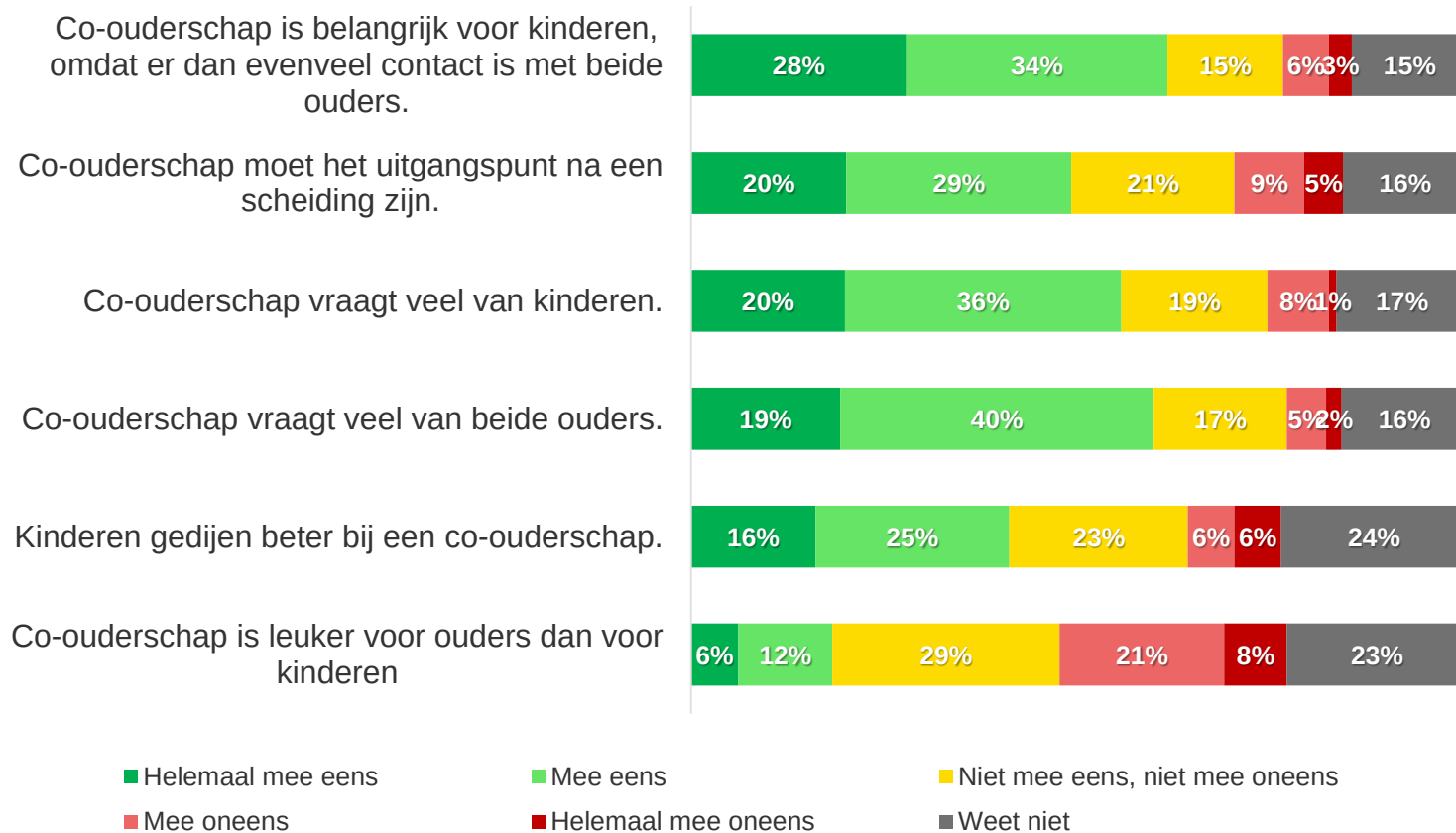
Hoe verdeelt men de kosten in de praktijk?

Geslacht

In veruit de meeste gevallen zijn mannen de betalers (93% vs. 7%), en vrouwen de ontvangers (95% vs. 5%) van kinderalimentatie.

Hoewel de meerderheid het erover eens is dat co-ouderschap veel vraagt van zowel ouders als kinderen, denkt ongeveer de helft dat dit het uitgangspunt na de scheiding zou moeten zijn

Aanvullende eisen co-ouderschap:

- De ouders moeten op een goede manier met elkaar kunnen **overleggen**. (66%)
- De ouders moeten duidelijke **afspraken** met elkaar hebben gemaakt over co-ouderschap. (65%)
- Het heen en weer reizen mag **niet te belastend** zijn voor de kinderen. (54%)
- Een **maximumafstand** tussen de **huizen** van beide ouders. (36%)

Geslacht

Mannen zijn meer uitgesproken voorstanders van co-ouderschap. Zij vinden vaker dat co-ouderschap het uitgangspunt moet zijn (60% vs. 40%), belangrijk is om het contact met beide ouders gelijk te houden (69% vs. 57%), en dat kinderen hier beter bij zullen gedijen (49% vs. 36%).

Kinderen

Wanneer er geen thuiswonende kinderen in het spel waren, heeft men vaker geen mening wat betreft co-ouderschap.

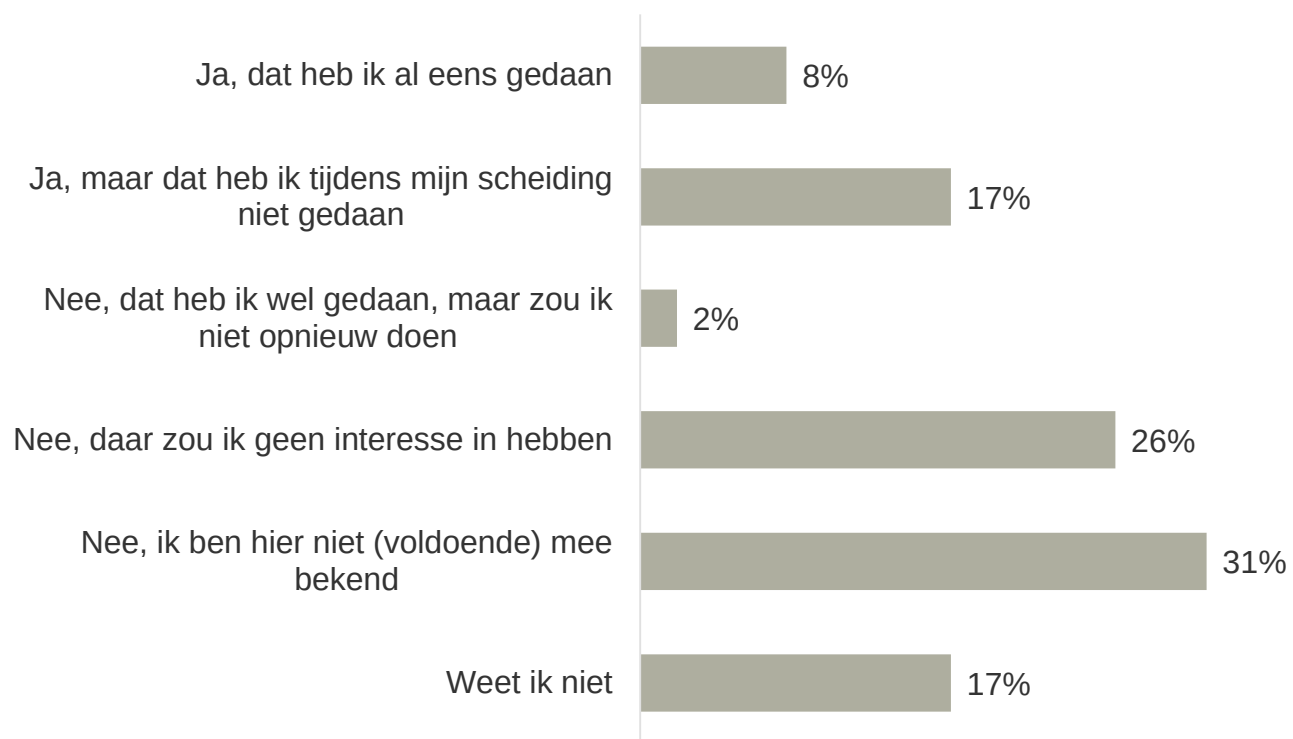
4

Online scheiden

Nagenoeg drie op de tien staan niet open voor het online afhandelen van een scheiding, voornamelijk omdat een scheiding om persoonlijke en professionele aandacht vraagt

Zou u uw scheiding online afhandelen?

Waarom wel:

- Het is goedkoper. (68%)
- Het werkt efficiënt. (54%)
- Het is een geschikt alternatief wanneer er weinig geschilpunten zijn. (53%)

Waarom niet:

- Een scheiding is een emotionele gebeurtenis en vraagt persoonlijke aandacht. (63%)
- Het regelen van een scheiding vraagt om professionele begeleiding. (49%)
- Het is eerlijker om de scheiding te regelen met een derde partij. (25%)

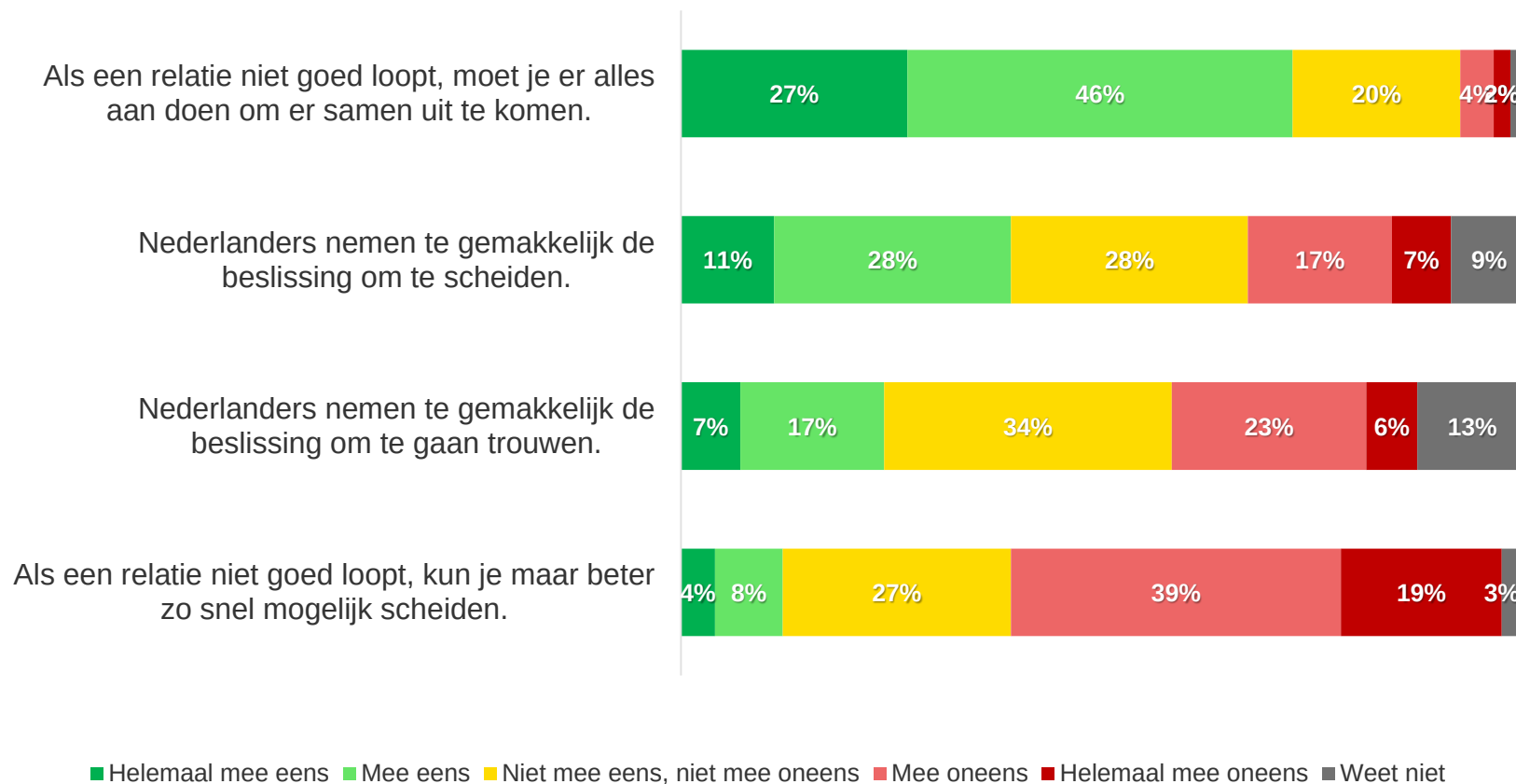
Leeftijd

Jongeren (18-35 jaar) zijn vaker weinig tot niet bekend met het online regelen van scheidingen (38% vs. 27%). Het percentage ex-partners dat al eerder online gescheiden is, ligt dan ook hoger bij 35-plussers (10%) dan jongeren (2%).

5 Algemene opvattingen over scheiden

Wanneer een relatie niet loopt, geven ex-partners duidelijk de voorkeur aan er samen uit zien te komen dan meteen te scheiden

Duur van relatie

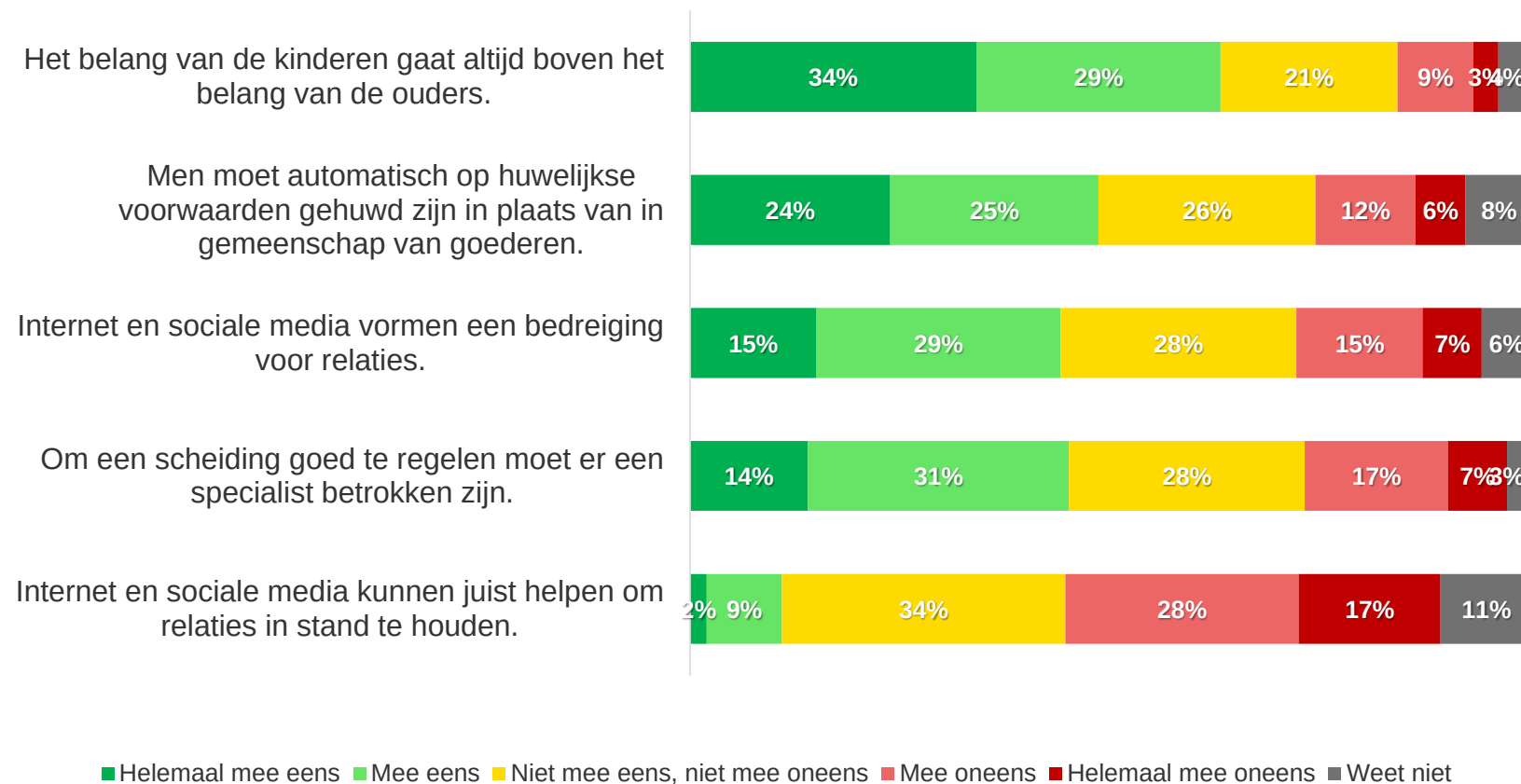
Ex-partners uit een korte relatie (0-5 jaar) vinden vaker dat Nederlanders te gemakkelijk de beslissing nemen om te trouwen (39% vs. 20%).

Initiatief in scheiding

Ex-partners die het initiatief namen in de scheiding zijn het vaker oneens met de stelling dat Nederlanders te makkelijk scheiden (33%) dan ex-partners die niet het initiatief namen (15%).

Ex-partners die niet het initiatief namen, vinden op hun beurt vaker dat we te gemakkelijk het besluit nemen om te scheiden (53% vs. 32%), en stelliger overtuigd dat men er alles aan moet doen om de problemen samen op te lossen (83% vs. 69%).

Ongeveer de helft van de ex-partners vindt dat men automatisch op huwelijkse voorwaarden getrouwd zou moeten zijn

Huwelijkse voorwaarden

Mannen (54% vs. 45%), 55-plussers (59% vs. 47%), en initiatiefnemers (53% vs. 41% gezamenlijke beslissers) vinden vaker dat men automatisch onder huwelijkse voorwaarden getrouwd moet zijn.

Inschakelen specialist

Vrouwen (49% vs. 39%), ouders (56% vs. 33%), en mensen met een relatie van meer dan 10 jaar (56% vs. 31%) vinden vaker dat een specialist betrokken moet zijn om een scheiding goed te kunnen regelen.

Social media

Wanneer de ex-partners de beslissing heeft genomen om te gaan scheiden ziet men social media vaker als een bedreiging voor relaties (52% versus 38%).

6

Achtergrondinformatie

Achtergrondkenmerken

Soort relatie	
Huwelijk in gemeenschap van goederen van vóór 1 januari 2018.	37%
Huwelijk in (beperkte) gemeenschap van goederen van na 1 januari 2018.	3%
Huwelijk met huwelijkse voorwaarden.	13%
Geregistreerd partnerschap in gemeenschap van goederen van vóór 1 januari 2018.	4%
Geregistreerd partnerschap in (beperkte) gemeenschap van goederen van na 1 januari 2018.	2%
Geregistreerd partnerschap met huwelijkse voorwaarden.	1%
Samenleving zonder samenlevingsovereenkomst.	23%
Samenleving met samenlevingsovereenkomst.	17%

Gescheiden sinds	
2018	37%
2019	43%
2020	20%

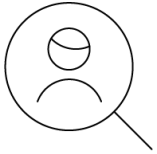
Lengte relatie (jaren)	
0-1 jaar	3%
2-5 jaar	17%
6-10 jaar	26%
11-20 jaar	30%
20-55 jaar	24%

Achtergrondkenmerken

Initiatief in besluit om te scheiden	
Ik heb het meeste initiatief genomen	44%
Mijn ex-partner heeft het meeste initiatief genomen.	34%
Het was een gezamenlijk besluit.	21%
Weet ik niet.	1%

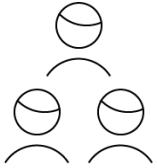
Thuiswonende kinderen op moment van scheiding	
Ja	51%
Nee	49%

Specificaties van het onderzoek

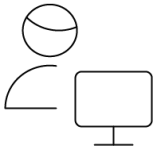
Doelgroep

Nederlanders van 18 jaar of ouder, die de afgelopen 2 jaar (2018-2020) gescheiden zijn. Hierbij wordt gekeken naar ex-partners uit een huwelijk (in (beperkte) gemeenschap van goederen of onder huwelijkse voorwaarden), geregistreerd partnerschap (in (beperkte) gemeenschap van goederen of onder huwelijkse voorwaarden), en ex-samenlevers met of zonder samenlevingsovereenkomst.

Steekproefbron

De steekproefbron is getrokken uit ons consumentenpanel (NipoBase).

Respons

In totaal hebben n=527 respondenten deelgenomen.

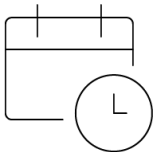
Online methode

Voor dit onderzoek is gebruikt gemaakt van een online vragenlijst (CAWI: computer assisted web interviewing). Respondenten ontvingen een e-mail met daarin informatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst.

Vragenlijst

De vragenlijst is opgesteld door vFAS in samenspraak met Kantar. De gemiddelde invulduur bedroeg ongeveer 8 minuten.

Veldwerkperiode

Het veldwerk heeft gelopen van 10 t/m 19 juli 2020.